

Vergaderjaar 2019–2020

35 470 IV

Jaarverslag en slotwet Koninkrijksrelaties en het BES fonds 2019

Nr. 7

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 juni 2020

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief van de Algemene Rekenkamer van 20 mei 2020 inzake het rapport Resultaten verantwoordingsonderzoek 2019 bij Koninkrijksrelaties en het BES fonds (Kamerstuk 35 470 IV, nr. 2)

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 10 juni 2020. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Paternotte

De adjunct-griffier van de commissie,
De Vos

1

Hoe kan het dat de aanbevelingen van het Jaarverslag 2018 nog niet zijn opgepakt, en neemt de regering in het belang van de gewenste beveiliging de aanbevelingen uit het Jaarverslag 2018/2019 met betrekking tot het verbeteren van RCN/SSO-CN nu wel over?

Antwoord

In het Algemene Rekenkamer (AR) rapport over de resultaten van het verantwoordingsonderzoek 2019 bij Koninkrijksrelaties en het BES-fonds is reeds gesteld dat het niveau van informatiebeveiliging sterk verbeterd is. SSO CN heeft in 2018 op effectieve wijze en volgens de opgestelde planning het verbeterplan uitgevoerd. Ook in 2019 is door SSO CN doorgewerkt aan het verder verbeteren van de informatiebeveiliging waarbij prioriteiten in sommige gevallen bijgesteld zijn aan de hand van de omstandigheden die ook in de tijd wijzigen. Zo bleek bijvoorbeeld de implementatie van een veilige mobiele mailvoorziening minder urgent en is de implementatie van de definitieve NAC (Network Access Control)-oplossing uitgesteld tot na de implementatie van het nieuwe netwerk. De vernieuwing van het netwerk is urgent geworden, omdat met name de beschikbaarheid gaat knellen – hetgeen ook een beveiligingsaspect is. De urgente risico's die er waren met betrekking tot beveiliging van netwerk en systemen zijn weggenomen. Concreet zijn de aanbevelingen van de AR overgenomen. Er waren al acties uitgezet op het gebied van informatiebeveiligingsdoelstellingen, risico beheersing en ICT-voorzieningen.

2

Hoe kan het dat de verbetering van de informatiebeveiliging door de SSO-CN nog steeds niet van voldoende niveau is terwijl er substantieel hogere realisatiekosten in de jaarbegroting opgenomen zijn?

Antwoord

Om de performance en beschikbaarheid van het SSO CN netwerk te kunnen blijven garanderen moeten er verbeteringen in de architectuur van het netwerk plaatsvinden. De groei van de diensten in de afgelopen jaren is een te grote last op het huidige netwerk. Om hier een vervolg aan te geven is een project opgestart om het netwerk toekomstbestendig en veiliger te maken. Een Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) brede oplossing wordt onder andere bewerkstelligd door het upgraden van de werkplekken. Daarnaast investeert SSO CN in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en indien nodig met andere Rijksonderdelen en wordt vanuit eigen initiatief een ICT-opleiding op MBO-niveau opgestart.

3

Welke specifieke begrotingsnormen zijn komen te vervallen op basis van artikel 25 van de Rijkswet financieel toezicht alsook artikel 23 van de Landsverordening Aruba financieel toezicht?

Antwoord

Op grond van artikel 25 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) kan het bestuur (van het land Curaçao en Sint Maarten) in overeenstemming met een beslissing daarover van de Rijksministerraad (RMR) afwijken van de normen, genoemd in artikel 15 van de Rft. Op 27 maart 2020 heeft de Rijksministerraad op grond van dit artikel ingestemd met een afwijking van de centrale begrotingsnorm (van een sluitende gewone dienst), zoals vervat in artikel 15, eerste lid, van de Rft.

Ook heeft Rijksministerraad op 27 maart 2020 op grond van artikel 23 van de Landsverordening Aruba Tijdelijk Financieel Toezicht (LAft) ingestemd met een afwijking van het financieringssaldo, zoals vervat in artikel 14,

tweede lid, van de LAft en het Protocol Aruba Nederland 2019–2021 van 22 november 2018, Inkadering van het pad richting solide, transparante en houdbare overheidsfinanciën van Aruba.

De mate waarin wordt afgeweken van deze normen (en mogelijke andere normen uit de Rft en de LAft/Protocol Aruba Nederland 2019–2021 van 22 november 2018) moet nog worden vastgesteld door de Rijksministerraad.

4

Op basis waarvan is besloten geen onderzoek ter plaatse te verrichten wat betreft de controle op het herstel van woningen op Sint Maarten?

Antwoord

Om zeker te weten of alle huizen een orkaanbestendig dak hebben, zouden alle daken geïnspecteerd moeten worden. Dit is arbeidsintensief, kostbaar en behoort in principe tot de eigen verantwoordelijkheid van huiseigenaren, die bijvoorbeeld met verzekeringsgeld zelf hun dak hebben laten repareren. De overheid van Sint Maarten heeft om die reden niet voor een dergelijk onderzoek gekozen.

5

Op welke wijze kan worden gecontroleerd of alle woningen op Sint Maarten nu wel een orkaanbestendig dak hebben?

Antwoord

Orkaanbestendigheid is opgenomen als een vereiste voor de activiteiten die bekostigd worden vanuit het Trustfund. De Wereldbank hanteert voor bouwprojecten een systematiek waarmee de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden wordt geborgd. Zo wordt door een toezichthouder controle uitgevoerd op de werkzaamheden bij de oplevering van een project.

Het Rode Kruis heeft 669 woningen met eigen geld hersteld. Hierop is de systematiek van de Wereldbank niet van toepassing. Het Rode Kruis heeft een afweging gemaakt tussen volledige orkaanbestendigheid en het verlenen van hulp aan mensen in nood. Zij hebben ook daken gerepareerd van woningen waarvan de overige structurele kwaliteit onvoldoende is om volledig orkaanbestendig te worden.

6

Hoe heeft het knelpunt van het afgeven van vergunningen tot zulke vertraging kunnen leiden voor wat betreft het noodzakelijk geachte herstel van de woningen van getroffen?

Antwoord

Het afgeven van vergunningen is door het Rode Kruis in haar rapportage «Vierde Terugkoppeling Nederland helpt Sint Maarten» van 6 september 2019 niet zozeer als reden voor vertraging opgevoerd, maar als een belemmering. In het rapport gaf het Rode Kruis aan dat het voor hen niet mogelijk is om te zwaar beschadigde huizen volledig terug te bouwen, omdat hiervoor meer ingrijpende herstelwerkzaamheden nodig zijn. Problemen met betrekking tot het afgeven van vergunningen en onduidelijkheden over het eigenaarschap waren belemmerend.

7

Hoe kan het dat de herstelwerkzaamheden aan de scholen nog niet allemaal afgerond zijn?

Antwoord

De aanbesteding van de reparaties aan scholen wordt momenteel voorbereid. Dat kost meer tijd dan gedacht, waaraan een aantal oorzaken ten grondslag ligt. Een aantal scholen was (deels) verzekerd en de afwikkeling van die schadeclaims heeft tijd gekost. Ook zijn met de verzekeringsuitkeringen reparaties uitgevoerd, die initieel onder dit project zouden worden uitgevoerd. Het met alle betrokken partijen van 17 scholen tot overeenstemming komen over de te verrichten reparaties is een complex en tijdrovend proces dat nu spoedig kan worden afgerond. Daarna zal de aanbesteding worden gepubliceerd. Het is evenwel niet mijn verwachting dat de reparaties aan scholen nog dit jaar kunnen worden afgerond.

8

Kan de noodzakelijke hands-on aanpak voor het uitvoeren herstelwerkzaamheden die 2,5 jaar na de orkaan Irma nog niet zijn doorgevoerd, alsnog opgepakt worden om mensen in noodlijdende situaties met de grootste urgentie voorrang te geven en te helpen?

Antwoord

Een hands-on aanpak kan en moet worden opgepakt, dat is van het allergrootste belang voor de burgers van Sint Maarten. Daarom herhaalt Nederland tijdens elke vergadering van de stuurgroep («steering committee») van Nederland, Sint Maarten en de Wereldbank, dat de noodzakelijke reparaties met de hoogste prioriteit worden opgepakt. Dit lijkt te werken, want ik zie meer focus en doelgerichtheid in de uitvoering ontstaan.

9

Waarom zijn in 2019 niet alle ARK-aanbevelingen inzake informatiebeveiliging Rijksdienst Caribisch Nederland uitgevoerd? Welke concrete maatregelen treft de Minister om de beveiliging op orde te krijgen?

Antwoord

Zie de antwoorden op de vragen 1 en 2.

10

Op welke termijn wordt het financieel beheer en toezicht BES-eilanden op orde gebracht? Wanneer kan de Kamer het onderzoek naar de mogelijkheid van gedifferentieerde normen voor financieel beheer tegemoet zien?

Antwoord

Het op orde krijgen van het financieel beheer is de verantwoordelijkheid van de openbare lichamen zelf. De wijze waarop de bestuurscolleges en eilandsraden invulling geven aan deze verantwoordelijkheid, verschilt. Het financieel beheer van Saba is op orde, Bonaire en Sint Eustatius werken toe naar een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2021. Waar mogelijk en nodig worden de openbare lichamen bij dit proces door mijn ministerie ondersteund. Zodra meer bekend is over de mogelijkheid om gedifferentieerde normen voor het financieel beheer op te nemen in de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt uw Kamer hierover geïnformeerd.

11

Welke concrete acties neemt de Minister zich voor om het trage verloop van projecten op Sint Maarten te versnellen?

Antwoord

Allereerst wil ik onderstrepen dat Sint Maarten hierin aan zet is. De voortgang is op een aantal (ook voor Nederland prioritaire) dossiers van groot belang voor Sint Maarten, waaronder huizen, scholen, shelters, herstel van de luchthaven en de afvalproblematiek. In alle bilaterale overleggen wordt de voortgang besproken. Daarbij komt aan de orde hoe belemmeringen in de uitvoering van de wederopbouw in het algemeen en per project kunnen worden weggenomen of processen kunnen worden versneld. Verder zet ik op dit moment in op actieve versterking van de uitvoering, door daar waar nodig en mogelijk technische assistentie te bieden.